San Ġorġ Preca u s-Soċjetà tal-M.U.S.E.U.M.

L-Ewwel Qaddis Malti
100 Sena mit-Twaqqif tal-M.U.S.E.U.M.

1880: 12 ta' Frar: Dun Ġorġ twieled minn Vinċenz Preca (li kien iben Ġorġ u Karmela Mizzi) u Natalina, (imwielda Ceravolo u bint Antonju u Marija Canto) fi 53 Triq il-Punent, il-Belt Valletta.

1880: 17 ta' Frar: Ġie mgħammed fil-Parroċċa tal-Portu Salvu, fil-Belt Valletta minn Patri Vinċenz Cousin, u ngħata l-ismijiet ta' Ġorġ, Pawlu, Manwel, Ġwanni, u Piju. Il-parrinijiet tiegħu kienu Ġwanni u Marjanna Coppini.

1888: 2 t'Awissu: Wara li l-familja tiegħu għaddiet toqgħod għal żmien qasir f'Birkirkara u minn hemm għall-Ħamrun, iċ-ċkejken Ġorġ irċieva s-sagrament tal-Griżma ta' l-Isqof fil-Knisja Parrokkjali ta' San Gejtanu mill-Isqof Kapuċċin Mons. Anton Buhagiar. Il-parrinu tiegħu kien Dun Karm Gatt.

1899: 5 ta' Settembru: Is-Seminarista Ġorġ Preca nkiteb fil-Pija Unjoni ta' Ġesù Nazzarenu fil-Knisja tan-Nazzarenu f'Tas-Sliema fejn dik il-Pija Unjoni kienet affiljata mas-Santwarju ta' Ġesù Nazzarenu f'Ruma.

1905: 8 ta' April: Miet Dun Alwiġ Galea, saċerdot ta' qdusija li kien il-Konfessur tas-seminarista Ġorġ Preca. Hu jiirrakkonta li dan deherlu u ħabbarlu x'kienet il-missjoni li Alla ried jafdalu f'idejh.

1906: Kien żmien li matulu Dun Ġorġ beda jlaqqa' xi żgħażagħ, u jkellimhom fuq il-passjoni ta' Kristu. Dawn il-laqgħat kienu jsiru fl-għalqa li f'dak iż-żmien kienet tinsab quddiem il-Parroċċa ta' San

San Ġorġ Preca, kanonizzat qaddis nhar it-3 ta' Ġunju, 2007.

Gejtanu, il-Ħamrun.

1906: 22 ta' Diċembru: Għalkemm marid sewwa, Dun Ġorġ ġie ordnat saċerdot. Imma, skond il-Professur Enriku Meli, missieru ma kellu għalfejn joqgħod jixtrilu xejn għaliex hu kien sejjer imut malajr.

1906: Nhar il-Milied: Dun Ġorġ qaddes l-Ewwel Quddiesa Solenni tiegħu fil-Parroċċa ta' San Gejtanu.

1907: Dun Ġorġ beda, jlaqqa' ż-żgħażagħ fil-Knisja msejħa Ta' Nuzzu, u jgħallem fil-Parroċċa tal-

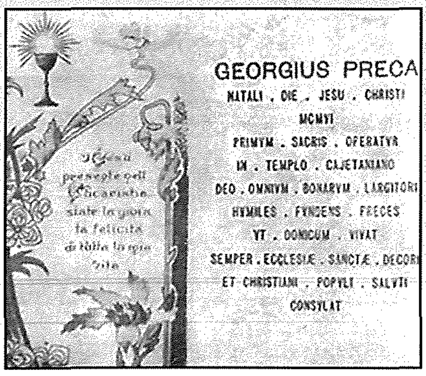

Santa tifkira ta' l-ewwel quddiesa ta' San Ġorġ Preca fl-1906.

Ħamrun, sakemm fis-7 ta' Marzu nkriet l-ewwel dar li kienet f'numru 6 Triq Fra Diegu, il-Ħamrun.

1907: Is-Soċjetà ssejħet M.U.S.E.U.M. - "Magister, utinam sequatur Evangelium universus mundus". li tfisser, "O Mulej, kemm nixtieq li d-dinja kollha timxi wara l-Evanġelju Tiegħek".

1909: Lejn din is-sena, is-Soċjetà M.U.S.E.U.M., għaddiet minn żminijiet koroħ. Dun Ġorġ irċieva l-ordni li jagħlaq il-Mużewijiet kollha; imma, għalkemm baxxa rasu, u kien lest biex jobdi, hu ma laħaqx għalaq ħlief wieħed. L-ordni kienet ġejja mill-Isqof ta' Malta Pietru Pace. Ħafna kienu fesfsu f'widnejn l-Isqof ta' Malta dwar it-tiġrb li seta' jiġi minn dik is-Soċjetà ġdida. Imma ma naqsux lanqas dawk il-Kappillani li qabżu għal Dun Ġorġ; u kien bil-ħila tagħhom li dik l-ordni ma ġietx esegwita. Madanakollu, l-għeluq ta' qasam sewa ta' ġid għal Dun Ġorġ għaliex l-Isqof ra li hu kien lest biex joqgħod għal li jgħidlu. Għal dawn ir-raġunijiet l-ordni li l-Oqsma jingħalqu ġiet irtirata, u l-opra tas-Soċjetà baqgħet sejra.

1910: Dun Ġorġ waqqaf il-fergħa tal-bniet: imma ried ukoll li din tkun dejjem mifruda minn dik tas-Subien.

1913: Dun Ġorġ ta' sikwit jirrakkonta li, lejn din is-sena, fi triqtu bil-mixi lejn Raħal Ġdid, meta kien għaddej mill-Marsa qrib fejn kien hemm Salib tal-ġebel f'nofs it-triq, lilu deherlu li ra 'l Ġesù, fix-xbieha ta' tfajjel, qiegħed jiġbed karretta mimlija bid-demel. Hu ħass

li lilu l-Mulej sejjaħlu biex jgħinu. Dun Ġorġ mar jimbotta mingħajr ma qagħad jaħsibha xejn, u jirrakkonta wkoll li ħass ħlewwa kbira huwa u jimbotta, imma mbagħad, hu nnifsu lanqas jaf kif reġa' sab ruħu waħdu fit-triq. Dun Ġorġ deherlu li fehem b'mod ċar li l-Mulej kien qiegħed isejjaħlu biex jissokta f'dik l-opra kbira għat-tagħlim li kien beda permezz tas-Soċjetà li kien għadu kif waqqaf.

1914: Fi żmien ta' kalunnji, Dun Ġorġ ordna li s-Soċi tiegħu jagħmlu l-vot tal-manswetudni li bih rabathom li ma jivvendikawx ruħhom minn min jonqoshom.

1917: 3 ta' Diċembru: Dun Ġorġ, għall-ewwel darba, għamel użu mill-kelmiet: "Verbum Dei Caro Factum Est": meta kitibhom fuq biċċa karta, u qegħidhom fuq sider missieru li kien qiegħed imut.

1917: Dun Ġorġ ħass li missieru deherlu u kellmu. Hu raddlu ħajr talli kien qegħidlu l-kliem tal-" Verbum Dei" fuq sidru waqt il-mewt. Dik l-espressjoni dejjem baqgħet l-iktar waħda li laqtitu. Dawk il-kelmiet li jfissru 'L-Iben t'Alla sar Bniedem' bdew jidhru ma' kullimkien: fid-djar, fil-ħwienet, fil-postijiet tax-xogħol, fuq il-karrozzi u, b'mod speċjali,

Dun Ġorġ fl-aħħar snin

fuq il-ġlekk jew il-libsa tal-membri kollha tal-M.U.S.E.U.M. Sadattant, San Ġwann Battista kien intagħżel bħala Patrun tas-Soċjetà.

1918: Il-membri tas-Soċjetà M.U.S.E.U.M., għall-ewwel darba, bdew jużaw il-"badge" li ġġib il-kelmiet "Verbum Dei Caro Factum Est".

1918: 21 ta' Lulju: Dun Ġorġ inkiteb Terzjarju Karmelitan, u pprofessa fis-6 ta' Settembru 1919. Bħala terzjarju, hu ħa l-isem ta' Patri Franku.

1921: Lejn din is-sena, bħala sinjal ta' qima lejn il-kelmiet tal-Evanġelju ta' San Ġwann: "Verbum (Dei) caro factum est", Dun Ġorġ ordna li kull Qasam tas-Soċjetà jagħmel dimostrazzjoni bix-xbieha taċ-ċkejken Ġesù mat-triqat u bil-kant ferrieħi tat-tfal lejliet il-Milied. Din il-purċissjoni saret l-ewwel darba fil-Ħamrun; imma, imbagħad, infirxet ma' kullimkien, u n-nies tkun tistennieha.

1932: 12 ta' April: Għalkemm ġieli stqarr li kemm idum Isqof hu, is-Soċjetà Museum ma japprovaha qatt, fil-fatt l-Isqof Mawru Caruana ħareġ id-digriet ta' l-erezzjoni kanonika tas-Soċjetà tad-Duttrina Nisranija. Minn dak il-waqt l-isem uffiċjali sar "Societas Doctrinae Christianae" (Soċjetà għad-Duttrina Nisranija) magħrufa mill-poplu bħala M.U.S.E.U.M. Sa żmien l-approvazzjoni, l-isem kien għadu "Soċjetà ta' Ulied il-Papa".

1932: Infetaħ il-qasam tal-M.U.S.E.U.M. tas-subien ġewwa r-raħal ta' l-Imqabba.

1941: 2 ta' Awissu: Mons. Dun Pawl Galea, il-Vigarju Ġenerali, wara li ġew studjati u diskussi d-diffikultajiet li kienu nqalgħu, bagħat digriet ġdid li bih approva l-istatuti tas-Soċjetà. Imma, kif isir dejjem, il-Kurja Djoċesana żammet id-dritt li ddaħħal it-tibdil kollu li 'l quddiem jidher meħtieġ.

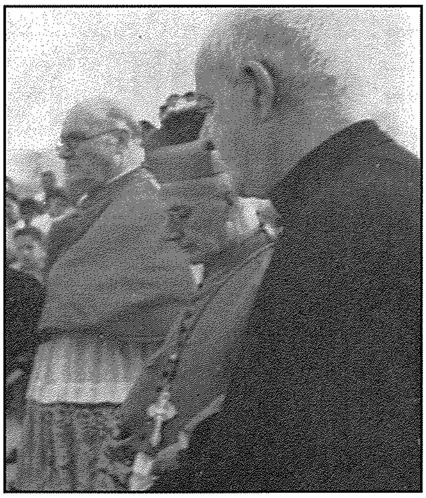

Dun Ġorġ, flimkien ma' l-Arċisqof Mikiel Gonzi u Monsinjur Milanesi, waqt il-funzjoni tat-tqegħid ta' l-ewwel ġebla tad-Dar Ċentrali: fit-2 ta' Ottubru, 1954.

1951: 19 ta' Mejju: Dun Ġorġ bierek l-ewwel ġebla ta' l-iskola San Mikiel li s-Soċjetà M.U.S.E.U.M. kienet sejra tibni fl-inħawi ta' Santa Venera.

1951: 5 ta' Awissu: Waqt Funzjoni Solenni, tqegħdet l-ewwel ġebla ta' l-iskola San Mikiel mill-Arċisqof Gonzi.

1951: Dun Ġorġ, lis-Soċi tal-M.U.S.E.U.M., dejjem għafsilhom fuq li għandhom iġibu fuqhom il-Labtu tal-Karmnu u jitkellmu fuqu kemm jifilħu.

1952: Fis-27 ta' Ġunju, is-Soċjetà M.U.S.E.U.M. tat bidu uffiċjali għall-ħidma tagħha fl-Awstralja.

1952: 2 ta' Ottubru: Wara talba ta' l-Arċisqof Gonzi, ħareġ mill-Vatikan id-dokument li Dun Ġorġ Preca intagħżel Kamrier Sigriet tal-Papa Piju XII bit-titlu ta' Monsinjur. Dun Ġorġ ma kien jaf b'xejn bit-talba li kienet saret mill-Arċisqof ta' Malta.

1952: 20 ta' Ottubru: Id-diploma tal-ħatra ta' Monsinjur kienet waslet fil-Kurja Arċiveskovili ta' Malta. Għalhekk, l-Arċisqof sejjaħ lil Dun Ġorġ biex ikellmu. Dun Dun Ġorġ ħassu mnikket u lill-Arċisqof qallu, "Neħħejtli l-feliċità ta' ħajti."

1959-1962: Biex naraw jekk l-isem ta' Dun Ġorġ hux imqiegħed

ma' dak tal-Kamrieri Sigrieti ta' dak iż-żmien. L-isem tiegħu baqa' ma nstabx. Dan ifisser li Dun Ġorġ ma baqax Monsinjur sal-mewt. Dan il-fatt jikkonferma għal darb'oħra li Dun Ġorġ ma kellu l-ebda rabta ma' titlu fieragħ. It-titlu kien ġie mogħti lilu bla ma xtaqu, u hu lanqas biss ma ta każ li jibqa' bih sal-mewt.

1954: 15 ta' Awissu: Dun Ġorġ fil-jum solenni ta' l-Assunzjoni tal-Verġni Marija fis-sema, bierek biċċa art fil-Blata l-Bajda: fejn, minflok iċ-ċimiterju li kien hemm, kellha titla' d-Dar Ċentrali tas-Soċjetà M.U.S.E.U.M.

1954: 2 ta' Ottubru: Tqiegħdet l-ewwel ġebla tad-Dar Ċentrali fil-Blata l-Bajda.

1955: 4 ta' Settembru: Dun Ġorġ bierek u qiegħed l-ewwel ġebla ta' l-Istitut Sagra Familja f'Ħaż-Żabbar. Il-ħsieb kien li 'l quddiem ikunu jistgħu jgħallmu s-snajja lit-tfal. Imma x-xogħol tal-Istitut kellu jkun dak ta' stamperija.

1958: 23 ta' Frar: Tqegħdet l-ewwel ġebla tal-Kappella li tmiss mad-Dar Ċentrali tal-Blata l-Bajda. Il-kappella kellha tissemma għall-Midalja Mirakuluża.

1960: 7 ta' Lulju: Minħabba saħħtu, Dun Ġorġ talab u qala' l-permess mingħand Papa Ġwanni XXII li jkun jista' jqaddes fil-Kappella tad-dar tiegħu.

1961: Dun Ġorġ għamel żmien twil jgħix fi Triq il-Kbira, numru 683, il-Ħamrun, kważi quddiem il-Parroċċa ta' San Gejtanu. Imma sena biss qabel il-mewt tiegħu eżattament f'Lulju, Dun Ġorġ biddel id-dar tiegħu biex mill-Ħamrun mar joqgħod f'Santa Venera: f'dar San Gejtanu fi Triq il-Ġdida ma' Triq Kanun.

1962: Lulju: Dun Ġorġ kien batut ħafna u taħ l-ewwel attakk gravi tal-marda li kellha twasslu għal tmiem ħajtu.

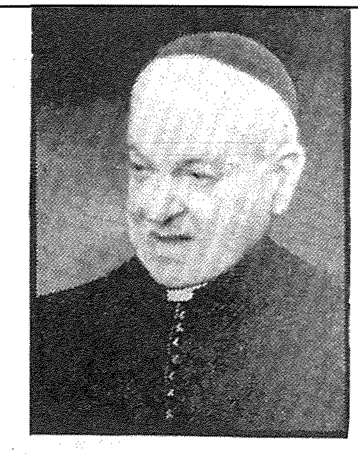

†

TIFKIRA GĦAŻIŻA
TA'
MONS. DUN ĠORĠ PRECA
FUNDATUR TAS-SOĊJETA'
TAL-M.U.S.E.U.M.
LI MIET
FIS-26 TA' LULJU, 1962.
R.I.P.

Tifkira tal-mewt ta' Dun Ġorġ Preca nhar is-26 ta' Lulju 1962,

1962: 8 ta' Lulju: Lil Dun Ġorġ għamlulu l-Griżma tal-Morda.

1962: 26 ta' Lulju: Dun Ġorġ miet fit-tmienja neqsin kwart ta' filgħaxija. Għalkemm Dun Ġorġ xtaq li jkollu funeral sempliċi, is-Soċjetà ħassitha fid-dmir li lill-Fundatur tagħha tagħmillu funeral li kien jixraqlu. Dan kien ukoll mistenni minn kulħadd għaliex f'Dun Ġorġ il-Maltin kollha raw benefattur kbir ta' art twelidhom.

1963: Is-Superjur Ġenerali Ewġenju Borġ, f'isem is-Soċjetà MUSEUM, irriakomanda l-każ ta' Dun Ġorġ Preca sabiex l-Arċisqof Mikiel Gonzi jara jekk hux il-waqt li l-qdusija tal-Fundatur titressaq biex tiġi eżaminata mill-Awtorità Suprema tal-Knisja.

1964: 3 ta' Frar: L-ewwel miraklu li seħħ bl-interċessjoni ta' Dun Ġorġ kien il-fejqan fuq Charles Zammit Endrich, wara li kellu kumplikazzjonijiet fid-dawl t'għajnejh.

1971: 29 ta' Settembru: L-Arċisqof ta' Malta ppreżenta lill-Kongregazzjoni tal-Kawżi tal-Qaddisin id-dokumenti meħtieġa għall-introduzzjoni tal-kawża tal-Beatifikazzjoni ta' Dun Ġorġ, u anki talba formali biex is-Soċjetà M.U.S.E.U.M. tiġi magħrufa bħala "Istitut Sekulari".

1972: 21 ta' Frar: Il-Kongregazzjoni Pontifiċja għall-kawżi tal-Qaddisin wieġbet lill-Arċisqof Mikiel Gonzi li, wara li ġew eżaminati d-dokumenti kollha li hu ppreżenta, il-gudizzju tagħha kien wieħed favorevoli.

1975: Wara li l-Awtoritajiet Rumani taw il-kunsens tagħhom biex tkun tista' tibda l-kawża ta' Dun Ġorġ, fit-13 ta' Marzu, il-Kongregazzjoni għall-Kawżi tal-Qaddisin iddikjarat li l-Arċisqof ta' Malta seta' joħroġ id-digriet għall-ftuħ tal-kawża tal-Beatifikazzjoni ta' Dun Ġorġ, u ngħata wkoll is-setgħa li jwaqqaf Tribunal biex jibda l-Proċess. L-Arċisqof Mikiel Gonzi ħareġ id-digriet ta' l-introduzzjoni tal-kawża ta' Dun Ġorġ Preca nhar l-24 ta' Ġunju.

1976: 25 ta' Frar: Infetaħ it-Tribunal Arċidjoċesan ta' Malta għall-kawża ta' Dun Ġorġ skond il-preskrizzjonijiet tal-Kodiċi tal-Liġi tal-Knisja u l-istruzzjonijiet mogħtija mill-Kongregazzjoni għall-Kawżi tal-Qaddisin.

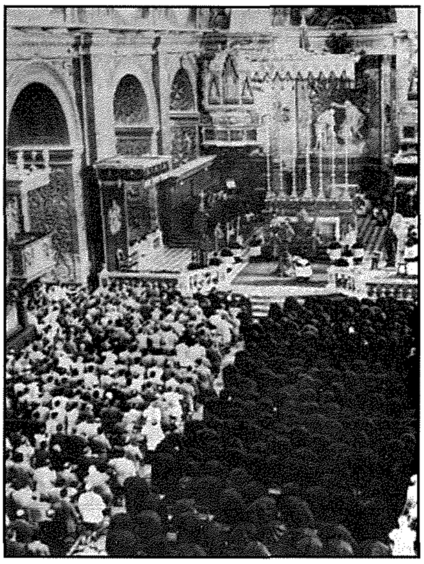

Il-membri tas-Soċjetà M.U.S.E.U.M. bi ħġarhom miġburin flimkien fil-Kon-Katidral ta' San Ġwann waqt iċ-ċelebrazzjonijiet solenni li fakkru għeluq il-ħamsin sena mit-twaqqif tas-Soċjetà.

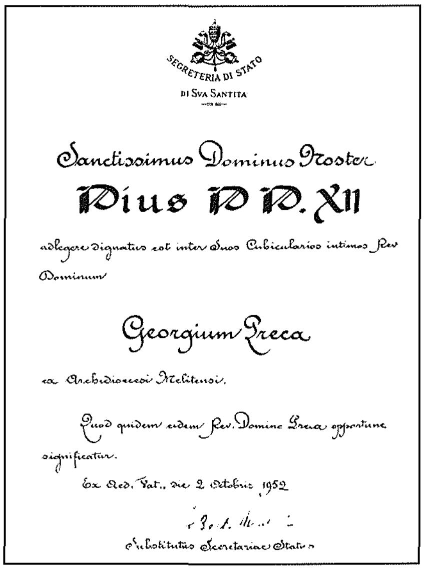
SEGRETERIA DI STATO
DI SVA SANTITÀ

Sanctissimus Dominus Noster
Pius PP. XII

adlegere dignatus est inter Suos Cubicularios intimos Rev. Dominum

Georgium Preca

ex Archidioecesi Melitensi.

Quod quidem eidem Rev. Domino Preca opportune significatur.

Ex Aed. Vat., die 2 Octobris 1952

Substitutus Secretariae Status

B'dan id-dokument ta' Papa Piju XII, iffirmat minn Ġwanni Battista Montini, Dun Ġorġ intgħażel Kamrier sigriet tal-Papa bit-titlu ta' Monsinjur. Dun Ġorġ minflok ma feraħ, sewwed qalbu għaliex qatt ma xtaq il-ġieħ tad-dinja.

1983: Is-Soċjetà M.U.S.E.U.M. tat bidu uffiċjali għall-ħidma tagħha fis-Sudan.

1988: Ħames snin wara s-Soċjetà M.U.S.E.U.M. tat bidu għall-ħidma tagħha ġewwa l-Kenja u l-Ingilterra.

1995: Is-Soċjetà intalbet formalment biex tgħin fit-twaqqif u tmexxi l-iskola Preca College fl-Albanija.

1999: 28 ta' Ġunju: Dun Ġorġ Preca ġie ddikjarat bħala Venerabbli.

2001: 9 ta' Mejju: Waqt żjara f'Malta mill-Papa Ġwanni Pawlu II, Dun Ġorġ Preca ġie ddikjarat Beatu flimkien ma' Suor Maria Adeodata Pisani u l-Venerabbli Nazju Falzon.

2001: Lulju: Il-fejqan ta' tarbija minn Ħaż-Żebbuġ, bl-interċessjoni ta' Dun Ġorġ kien it-tieni u l-aħħar miraklu li l-Vatikan approva u kellu bżonn biex il-fundatur tal-M.U.S.E.U.M. isir qaddis. It-tarbija (illum tifel ta' sitt snin) kellu kumplikazzjonijiet severi fil-fwied.

2003: Jannar: Is-Soċjetà tal-M.U.S.E.U.M. bdiet uffiċjalment il-ħidma tagħha ġewwa l-Peru'.

2007: 3 ta' Ġunju: Il-Papa Benedittu XVI iddikjara lil Dun Ġorġ bħala l-ewwel Qaddis Malti waqt ċerimonja li saret ġewwa l-Vatikan, Ruma. Inċidentalment

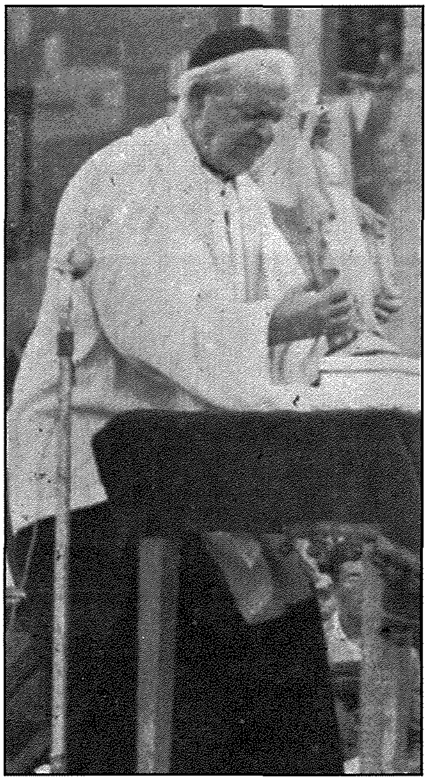

Dun Ġorġ għamel ħiltu biex ikabbar id-devozzjoni lejn il-Verġni Marija; lilha s-Soċjetà M.U.S.E.U.M. iddedikat il-Knisja li nbniet maġenb id-Dar Ċentrali fil-Blata l-Bajda.

din is-sena jaħbat ukoll l-ewwel ċentinarju mit-twaqqif tas-Soċjetà tal-M.U.S.E.U.M.

L ROYAL L
MOTORING SCHOOL

Driving Lessons on Automatic Car

Call PAUL on

79729451 /
79797272

- Door to door pick-up: Home, work, etc
- Car with A/C
- Special attention given to drivers who already have the licence and are afraid to drive alone and need a little more lessons to drive
- Insurance and VAT included in the price
- No hidden charges
- Money back guaranteed if client is not satisfied